

Remittering av betänkandet Stärkt insyn i politiska processer (SOU 2025:52)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågors yttrande utgår från regeringens mål att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen samt från regeringens mål att förbättra villkoren för det civila samhället.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, MUCF, tillstyrker betänkandets förslag.

Det är viktigt för tilliten till de politiska beslutsprocesserna att de är öppna, och att de uppfattas som öppna så att de kan granskas och förstås. Det är lika viktigt att olika röster och perspektiv når fram till politiska beslutsfattare. Oavsett om det gäller enskilda personer som grupper, organisationer eller företag. Sådana kontakter är ett uttryck för yttrandefriheten och bidrar till det demokratiska systemets legitimitet och förmåga att fatta beslut på goda och genomlysta grunder.

Flera av MUCF:s studier visar att unga i Sverige är intresserade av politik och samhällsfrågor men att få anser att de kan föra fram sina åsikter till beslutsfattare. Många unga känner att politiker inte lyssnar på dem. Tjejer har en mer negativ syn på möjligheten att påverka än killar. Få unga kontaktar politiker eller tjänstemän, deltar i politiska möten eller är medlemmar i politiska partier eller ungdomsförbund. Unga upplever ibland politik som krångligt och de kan ha svårt att identifiera sig med ett särskilt parti. Valdeltagandet bland unga (18-24 år) i Sverige minskar. Förklaringen är främst att allt färre unga med utländsk bakgrund röstar, deras valdeltagande minskade med cirka tio procentenheter mellan 2018 och 2022.

Unga beskriver också att det är svårt att hitta vägar in i politiska sammanhang. Det är oroande eftersom de politiska partierna är grundstenar i vår demokrati. Att unga känner att de är delaktiga och har kunskap om demokratin är på sikt avgörande för demokratin överlevnad. Ökad transparens kring partiers finansiering och kring påverkanskommunikation kan vara ett viktigt steg i att öka ungas intresse och förståelse för politik och beslutsprocesserna.

MUCF instämmer i utredningens bedömning att en viss försiktighet bör iakttas vid regelverkets utformning i och med att det är en helt ny lagstiftning. Vidare bör den efter utvärderas efter en tid för att se om det finns skäl att göra förändringar och eventuellt vidga dess tillämpningsområde. Det är viktigt att regelverken inte medför onödig administration eller kostnader för organisationer och företag som har kontakt med politiska beslutsfattare. Detta är av särskild betydelse för mindre resursstarka aktörer och deras möjligheter att påverka.

I detta ärende har generaldirektör Magnus Jägerskog beslutat. Handläggare Lena Olsson Kavanagh har varit föredragande. Remissamordnare Kenneth Condrup har deltagit i den slutliga beredningen av ärendet.

Magnus Jägerskog
Generaldirektör

Lena Olsson Kavanagh

Handläggare